

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

УДОВА Л.О. Перспективи вирощування нішевих енергетичних культур дрібними господарствами.....	487
ФОРДЗІОН Ю. І., КАБАЦІЙ В.М. Енергозбереження та комфорт в контексті енергоефективності системи « людина-діяльність-середовище»	489
ХАУСТОВА К.М., МЕЛЬНИК Я.В. Особливості стратегічного контролю ефективності функціонування підприємства.....	491
ЧЕРНИЧКО Т. В., КОЗИК І. М. Третя хвиля розвитку людської цивілізації	493
ЧУЧКА І.М. Проблема формування регіонального маркетингу на Україні.....	495
ШАШОВЕЦЬ Й. П., ЛОМОВА К.І. Особливості реалізації функцій менеджменту на підприємствах сфери послуг.....	497
ШКИРТА І.М. Великі тренди BIG DATA.....	499

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ, ТУРИЗМУ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

АНТОНЕНКО В.С., ДЕРКАЧ Ю.Ю. Стратегія розвитку туристичного регіону та система екологічного маркетингу.....	502
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ІЛЬТЬО Т.І. Проблеми розвитку ресторанного господарства м. Мукачево та регіону.....	504
ГОЛОВКО О. М., МУЧИЧКА М.В. Аналіз особливостей культури спілкування.....	507
КАМПОВ Н.С. Професійна підготовка фахівців з туризму.....	510
КАСИНЕЦЬ О.В. Інфраструктура ринку розважальних послуг в Закарпатській області.....	512
ЛЕПКИЙ М. І., ДЕРКАЧ Ю. Ю. Інфраструктурне забезпечення сфери гостинності регіону.....	514
ЛУЖАНСЬКА Т. Ю., ПЕКАР П.В. Роль туристсько-краєзнавчої роботи у дослідженні регіону.....	517
МАКСЮТОВА О.В. Інноваційні шляхи розвитку туристично-рекреаційної сфери.....	519
МЕДВІДЬ Л.І. Ринок сувенірної продукції Закарпатської області	521
МОЛНАР-БАБІЛЯ Д. І., КОГУТ Д. О. Регіональні проблеми розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.....	523
П'ЯТКА Н.С. Актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини.....	525
ПАПШ В.В., КОРДА Ю.В., МАСТЯК А.Ю. Напрями підвищення конкурентоспроможності туристичної сфери країни.....	527
СКОПЕНКО Н.С., УДВОРГЕЛІ Л.І. Математичні методи в сучасних економічних дослідженнях.....	529
ТОВТ С., МАСЛИГАН О.О. Сфера туризму як об'єкт міжнародної співпраці.....	531
ТОДЬЄРШКО Е. В. Систематизація сучасних визначень «маршрутизація в туризмі».....	533

РОЗДІЛ 5. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ПРОСТОРУ

БЕГУН-ТРАЧУК Л.О. Формування комунікативної компетентності майбутнього викладача мистецьких дисциплін.....	536
БОТОШ Т.В. Виконавська інтерпретація музичного твору.....	537
БУРКАЛО С. М. Теорія взаємодії музичних форм.....	538

3. Редченко. К.І. Концепція раннього попередження у сучасних системах управлінського контролю. Науковий вісник Мукачівського державного університету.-2015.- № 1(3).-С.212-217

4. Детмер У. Производство с невероятной скоростью: Улучшение финансовых результатов предприятия . Пер. с англ. –М.: Альпина Паблишерз, 2009. — 330 с.

5. Андерсен Б. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования . пер. с англ. –М.: РИА «Стандарты и качество», 2003. –272с.

УДК 330.101.1

ЧЕРНИЧКО Т. В., КОЗИК І. М.,
Мукачівський державний університет

ТРЕТЯ ХВИЛЯ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Однією з систем періодизації історичного розвитку суспільства є хвильова теорія Елвіна Тоффлера. У праці «Третя хвиля» автор порівнює розвиток людської цивілізації з певними циклами, пов'язаними з докорінними змінами суспільних відносин. При цьому Тоффлер застосовує алегорію хвилі: кожний наступний тип розвитку суспільства наче хвиля усуває зі свого шляху попередній.

Перша хвиля, яка почалася приблизно 10 тисяч років назад і була пов'язана з так званою сільськогосподарською або аграрною революцією, призвела до формування нового типу аграрної (доіндустріальної) цивілізації.

Характерними ознаками цієї доіндустріальної цивілізації є:

- основним засобом виробництва була земля, володіння якою визначало можливість отримання необхідних товарів;
- структура соціальних відносин мала ієрархічний характер і визначалась не можливостями, а неекономічними чинниками – силою, владою, походженням, приналежністю до певних класів (верств);
- перший та другий етапи суспільного поділу праці, виділення скотарства, землеробства та ремесла;
- повільне економічне зростання.

Як зазначає Тоффлер «... земля була основою економіки, життя, культури, сімейної структури і політики. У кожній з них життя було організовано навколо сільського поселення. У кожній з них існував простий розподіл праці та невелика кількість чітко визначених каст і класів: знать, священики, воїни, раби чи кріпаки. У всіх таких країнах влада була авторитарною. Всюди становище людини в житті визначалося фактом його народження. І всюди в цих країнах економіка була децентралізованою, так що кожна спільнота виробляло велику частину того, що вона потребувала» [1].

Перша хвиля не в повному обсязі вичерпала свої можливості до кінця XVII сторіччя, коли в окремих країнах світу почала розгортатися промислова (індустріальна) революція і сформувалася друга хвиля суспільних перетворень.

Потрібно зазначити, що часовий лаг розгортання другої хвилі є більш швидким, ніж першої. Це вже не тисячоріччя, а сторіччя. Цей новий процес – індустріалізація – розповсюджувався по світу нерівномірно, в залежності від ступеня розвитку суспільства, його ресурсних можливостей, налаштованості на процес змін. В окремих країнах і на сьогоднішній день переважаючими є галузі сільського господарства, а процес індустріалізації знаходить на етапі становлення.

Основними рисами другої хвилі розвитку суспільства є:

- основним засобом виробництва стає промисловий капітал;
- посилення розподілу і спеціалізації праці;
- основний напрям розвитку – зростання промислового виробництва;
- зростання споживання, рівня та якості життя;
- циклічність економічного розвитку, постійне чергування криз недо- і перевиробництва;
- соціальні відносини перестали бути ієрархічними, а спираються на майнові чинники;
- швидке економічне зростання.

Тоффлер зазначає, що в основі індустріальних змін закладено докорінні зміни у системи соціально-економічних відносин. Відбувся процес побудови нової ієрархії, яка ґрунтувалася на нових відносинах між власниками капіталу та найманими працівниками, зміні підходів до організації праці та оцінюванні її результатів. «Індустріалізм – це щось більше, ніж труби, що димлять і потокові лінії. Це велика багатостороння соціальна система, що стосувалася будь-якого аспекту людського життя і яка нападала на будь-який прояв минулого, пов'язаного з Першої хвилею» [1].

Індустріальне суспільство базується на масовому виробництві, масовому розповсюдженні, масовому споживанні, масовій освіті, засобах масової інформації, масовому відпочинку, масовому дозвіллі. Подібні принципи розвитку суспільства знищують індивідуальність, креативність та новаторство.

Третя хвиля розвитку цивілізації – постіндустріальне суспільство – починає формуватися у розвинутих країнах починаючи з середини 50-х років ХХ сторіччя.

Тоффлер не дає новій цивілізації визначення, але доводить, що вона має принципово новий характер. «Багато чого у цій виникаючій цивілізації суперечить традиційній індустріальній цивілізації. Це водночас і технічно розвинута, і анти індустріальна цивілізація. «Третя хвиля» несе із собою новий образ життя, оснований на відновних джерелах енергії, на методах виробництва, що роблять застарілими більшість фабричних технологій, на радикально перетворених школах та корпораціях майбутнього. Така цивілізація несе з собою новий кодекс поведінки та виводить нас за межі концентрації енергії, грошових коштів і влади» [1].

Розвиток суспільства в умовах третьої хвилі визначається:

- основним засобом виробництва стають наукові знання, інформація;
- знижується рівень спеціалізації, і дедалі більший попит мають спеціалісти «широкого профілю»;
- змінюється соціальна структура суспільства – відбувається перехід від класового поділу до професійного;
- рівень споживання передусім у високорозвинених країнах характеризується переходом від «кількості» до «якості» життя, від «суспільства масового споживання» до пошуку шляхів якісного вдосконалення умов життя людини;
- суттєво знижуються темпи економічного зростання, але воно стає більш рівномірним.

На думку Тоффлера «... третя хвиля несе з собою властивий їй новий лад життя, заснований на різноманітних відновлюваних джерелах енергії; на методах виробництва, що роблять непотрібними більшість фабричних конвеєрів; на нових ненуклеарних родинах; на новій структурі, яку можна назвати «електронним котеджом»; на радикально змінених школах і об'єднаннях майбутнього. Цивілізація, яка виникає пише для нас нові правила поведінки і веде нас за межі стандартизації, синхронізації і централізації, за межі прагнень до накопичення енергії, грошей або влади» [1].

Література

1. Тоффлер, Э. Третья волна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gtmarket.ru/library/basis/4821/4824>

УДК 339.138:332.122(477)(043.2)

ЧУЧКА І.М.,
Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ НА УКРАЇНІ

Динаміка внутрішнього розвитку регіонів може мати як позитивний, так і негативний тренд. Перший характеризується розміщенням у регіоні нових галузей економіки, що росте пропозицією робочих місць, привабливим рівнем життя і, як наслідок, припливом інвестицій, жителів та приїжджих. Але надлишок чи нерозмірність цих позитивних явищ може призвести, з іншого боку, до зростаючих цін на нерухомість, перевантаженню інфраструктури, соціальному невдоволенню. Підвищення податків з метою перебороти недоліки, веде до більшої втрати привабливості території. Ознаками негативного розвитку виступають криза чи стагнація економіки, ріст безробіття і дефіциту місцевих бюджетів, жорсткість кредитної політики банків і т.д.

З зовнішньої сторони на територіальний розвиток впливають (як позитивно, так і негативно) такі сили, як глобальна конкуренція, НТП, регіональна політика держави й інші фактори.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>